

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/170/2024
Identifikačné číslo spisu:	6422202484
Dátum vydania rozhodnutia:	28.04.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Vladík
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:6422202484.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Mesto Banská Štiavnica, Banská Štiavnica, Radničné námestie 1, zastúpeného: Advokátska kancelária, JUDr. František Vávráč, advokát, Banská Bystrica, Horná 1, proti žalovanej: U.. G. X., narodená XX. Y. XXXX, W. Š., A. X.. S. XX/X, o zaplatenie 1.926 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 9C/54/2022, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z 17. októbra 2023 sp. zn. 14Co/90/2023, takto

rozhodol:

Dovolenie o d m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 14. marca 2023, č.k. 9C/54/2022-170 žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.926 eur spolu s poplatkom z omeškania vo výške 0,05 % denne zo sumy 53,50 eura odo dňa 07. 09. 2019 do zaplatenia, s poplatkom z omeškania vo výške 0,05 % denne zo sumy 53,50 eura odo dňa 07. 10. 2019 do zaplatenia, s poplatkom z omeškania vo výške 0,05 % denne zo sumy 53,50 eura odo dňa 07. 11. 2019 do zaplatenia, s poplatkom z omeškania vo výške 0,05 % denne zo sumy 53,50 eura odo dňa 07. 12. 2019 do zaplatenia, s poplatkom z omeškania vo výške 0,05 % denne zo sumy 53,50 eura odo dňa 07. 01. 2020 do zaplatenia, s poplatkom z omeškania vo výške 0,05 % denne zo sumy 53,50 eura odo dňa 07. 02. 2020 do zaplatenia, s poplatkom z omeškania vo výške 0,05 % denne zo sumy 53,50 eura odo dňa 07. 03. 2020 do zaplatenia, s poplatkom z omeškania vo výške 0,05 % denne zo sumy 53,50 eura odo dňa 07. 04. 2020 do zaplatenia, s poplatkom z omeškania vo výške 0,05 % denne zo sumy 53,50 eura odo dňa 07. 05. 2020 do zaplatenia, s poplatkom z omeškania vo výške 0,05 % denne zo sumy 53,50 eura odo dňa 07. 06. 2020 do zaplatenia, s poplatkom z omeškania vo výške 0,05 % denne zo sumy 53,50 eura odo dňa 07. 07. 2020 do zaplatenia, s poplatkom z omeškania vo výške 0,05 % denne zo sumy 53,50 eura odo dňa 07. 08. 2020 do zaplatenia, s poplatkom z omeškania vo výške 0,05 % denne zo sumy 53,50 eura odo dňa 07. 09. 2020 do zaplatenia, s poplatkom z omeškania vo výške 0,05 % denne zo sumy 53,50 eura odo dňa 07. 10. 2020 do zaplatenia, s poplatkom z omeškania vo výške 0,05 % denne zo sumy 53,50 eura odo dňa 07. 11. 2020 do zaplatenia, s poplatkom z omeškania vo výške 0,05

% denne zo sumy 53,50 eura odo dňa 07. 12. 2020 do zaplattenia, s poplatkom z omeškania vo výške 0,05 % denne zo sumy 53,50 eura odo dňa 07. 01. 2021 do zaplattenia, s poplatkom z omeškania vo výške 0,05 % denne zo sumy 53,50 eura odo dňa 07. 02. 2021 do zaplattenia, s poplatkom z omeškania vo výške 0,05 % denne zo sumy 53,50 eura odo dňa 07. 03. 2021 do zaplattenia, s poplatkom z omeškania vo výške 0,05 % denne zo sumy 53,50 eura odo dňa 07. 04. 2021 do zaplattenia, s poplatkom z omeškania vo výške 0,05 % denne zo sumy 53,50 eura odo dňa 07. 05. 2021 do zaplattenia, s poplatkom z omeškania vo výške 0,05 % denne zo sumy 53,50 eura odo dňa 07. 06. 2021 do zaplattenia, s poplatkom z omeškania vo výške 0,05 % denne zo sumy 53,50 eura odo dňa 07. 07. 2021 do zaplattenia, s poplatkom z omeškania vo výške 0,05 % denne zo sumy 53,50 eura odo dňa 07. 08. 2021 do zaplattenia, s poplatkom z omeškania vo výške 0,05 % denne zo sumy 53,50 eura odo dňa 07. 09. 2021 do zaplattenia, s poplatkom z omeškania vo výške 0,05 % denne zo sumy 53,50 eura odo dňa 07. 10. 2021 do zaplattenia, s poplatkom z omeškania vo výške 0,05 % denne zo sumy 53,50 eura odo dňa 07. 11. 2021 do zaplattenia, s poplatkom z omeškania vo výške 0,05 % denne zo sumy 53,50 eura odo dňa 07. 12. 2021 do zaplattenia, s poplatkom z omeškania vo výške 0,05 % denne zo sumy 53,50 € odo dňa 07.01.2022 do zaplattenia, s poplatkom z omeškania vo výške 0,05 % denne zo sumy 53,50 eura odo dňa 07. 02. 2022 do zaplattenia, s poplatkom z omeškania vo výške 0,05 % denne zo sumy 53,50 eura odo dňa 07. 03. 2022 do zaplattenia, s poplatkom z omeškania vo výške 0,05 % denne zo sumy 53,50 eura odo dňa 07. 04. 2022 do zaplattenia, s poplatkom z omeškania vo výške 0,05 % denne zo sumy 53,50 eura odo dňa 07. 05. 2022 do zaplattenia, s poplatkom z omeškania vo výške 0,05 % denne zo sumy 53,50 eura odo dňa 07. 06. 2022 do zaplattenia, s poplatkom z omeškania vo výške 0,05 % denne zo sumy 53,50 eura odo dňa 07. 07. 2022 do zaplattenia, a s poplatkom z omeškania vo výške 0,05 % denne zo sumy 53,50 eura odo dňa 07. 08. 2022 do zaplattenia, všetko v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia. Žalobcovi priznal voči žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % trov konania.

2. Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom z 17. októbra 2023 sp. zn. 14Co/90/2023 - I. potvrdil rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 9C/54/2022-170 z 14. marca 2023, II. žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým rozhodne o výške trov konania. Po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie dospel k záveru, že súd prvej inštancie vo veci zistil skutkový stav v dostatočnom rozsahu a na základe zisteného skutkového stavu dospel k správnym skutkovým zisteniam, s ktorými skutkovými závermi súdu prvej inštancie sa stotožnil. Okresný súd takisto správne vec právne posúdil. Žalovaná v podanom odvolaní neuviedla žiadne nové relevantné skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé prívodiť zmenu či zrušenie rozhodnutia. Napadnuté rozhodnutie považoval za vecne správne (§ 220 ods. 2 CSP).

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnila z ustanovenia § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Navrhla, aby dovolací súd zmenil rozhodnutie odvolacieho súdu a rozhodol o vyhovení jej žaloby. Uviedla, že v konaní došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia. Uviedla, že súdy pri právnom posúdení nevyriešili správne ani ďalšie právne otázky a to či má nájomca právo na zľavu z nájomného pre vady bytu, ktoré sa prejavia priamo v byte, pričom pôvod nemajú v tomto byte, či je rozhodujúce pri právnom posúdení poskytnutia zľavy z nájomného pre vady bytu, či prenajímateľ môže tieto vady ovplyvniť a ak byt na základe vykonaných dôkazov vôbec nemôže byť bytom, možno aplikovať všeobecné ustanovenia o nájme namiesto osobitných ustanovení o nájme bytu.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalovanej navrhol, aby dovolací súd dovolanie odmietol alebo zamietol ako nedôvodné. Zároveň žiadal priznať náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu zastúpená v súlade so zákonom, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolaniu nemožno vyhovieť.

6. Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim *res iudicata*), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (porovnaj sp. zn. 3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 3Cdo/357/2016).

7. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP. Právna úprava dovolacieho konania dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania. K posúdeniu dôvodnosti dovolania môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania.

8. Dovolateľ výslovne uplatnil dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP a podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

9. Z ustanovenia § 420 písm. f) CSP vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

10. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).

11. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestranom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov a rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

12. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP, na ktoré dovolateľ odkazoval v dovolaní, zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky.

13. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľky tvrdiacej, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (pozri sp. zn. 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto skúmal, či v konaní došlo k vade zmätočnosti namietanej dovolateľkou.

14. Dovolací súd po preskúmaní veci nevzhliadol v procesnom postupe odvolacieho súdu žiadne porušenie procesných ustanovení a už vôbec nie pochybenie, vedúce k porušeniu práva žalovanej na spravodlivý proces.

15. Dovolací súd pripomína, že dokazovanie je časť civilného konania, v rámci ktorého si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa týka žaloba, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné, a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). V dokazovaní sa súd obmedzuje len na zisťovanie skutkových poznatkov (poznatkov o skutkových okolnostiach, ktoré zakladajú a odôvodňujú prejednávany nárok). Strany boli povinné označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, pričom za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci. O tom, ktoré z navrhovaných dôkazov budú vykonané, prípadne akým spôsobom, rozhoduje výlučne súd, nie strany sporu (§ 185 ods. 1 CSP). Ak sa súd rozhodne, že určité dôkazy nevykoná (napr. preto, že sú podľa jeho názoru pre vec nevýznamné alebo nadbytočné) alebo vykoná iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za vadu zmätočnosti (viď R 125/1999, R 6/2000).

16. Vo vzťahu k dovolaniu žalovanej podľa § 420 písm. f) CSP dovolací súd tak uzatvára, že dovolateľka neopodstatnene namietala nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý jej mal znemožniť uskutočňovanie jej patriacich procesných práv v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Takisto nie sú dôvodné námietky dovolateľky, týkajúce sa odôvodnenia rozhodnutí súdov.

17. Keďže prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže byť daná len v prípade nesprávneho procesného postupu (t.j. postupu, ktorý je v rozpore so zákonom) odvolacieho súdu, k čomu v rozhodovanom spore nedošlo, dovolací súd dovolanie žalovanej odmietol ako neprípustné (§ 447 písm. c) CSP).

18. Žalovaná odôvodnila dovolanie aj nesprávnym právnym posúdením, pričom konkretizovala právne otázky uvedené v dovolaní (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP).

19. Podľa ustanovenia § 422 ods. 1 CSP dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy, na príslušenstvo sa neprihliada.

Podľa § 422 ods. 2 CSP na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

20. Obmedzenie prípustnosti dovolania (*ratione valoris* znamená, že dovolanie nie je prípustné vo veciach, ktorých predmetom je peňažné plnenie. Tzv. majetkový cenzus predstavuje obmedzenie prípustnosti dovolania pre právne posúdenie (dôvody uvedené v § 421 ods. 1) na výške sumy, ktorá má byť predmetom dovolacieho prieskumu. Výška sumy, ktorá limituje prípustnosť dovolania sa tak viaže na násobok minimálnej mzdy. Prípustnosť dovolania sa však i v týchto prípadoch môže viazať len na právne otázky. Pre určenie minimálnej mzdy nie je rozhodujúci deň podania dovolania, ale deň podania žaloby na súde prvej inštancie.

21. Žaloba na súd prvej inštancie bola podaná 31. augusta 2022. Minimálna mzda v roku 2022 bola 646,00 eur ako vyplýva z oznámenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky o sume minimálnej mzdy na rok 2022. (Oznámenie č. 352/2021 Z.z.) $646,00 \times 10 = 6.460$ eur.

22. S poukazom na vyššie uvedené a výšku minimálnej mzdy v roku 2022 a keďže žaloba v peňažnej sume bola 1.926 eur dovolanie v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP nie je prípustné, lebo výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy 6.460 eur a je iba 1.926 eur, teda jedná sa o tzv. bagateľný spor. Dovolací súd nemôže preto preskúmať dovolanie pokiaľ ide o námietky dovolateľky v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b) CSP z dôvodu

neprípustnosti.

23. Dovolací súd konštatuje, že dovolanie žalovanej namietajúce nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP nie je prípustné. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dovolanie žalovanej odmietol (§ 447 písm. f) CSP).

24. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol v zmysle § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania voči žalovanej v súlade so zásadou úspechu vyplývajúcou z § 255 ods. 1 CSP s tým, že o výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

25. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.